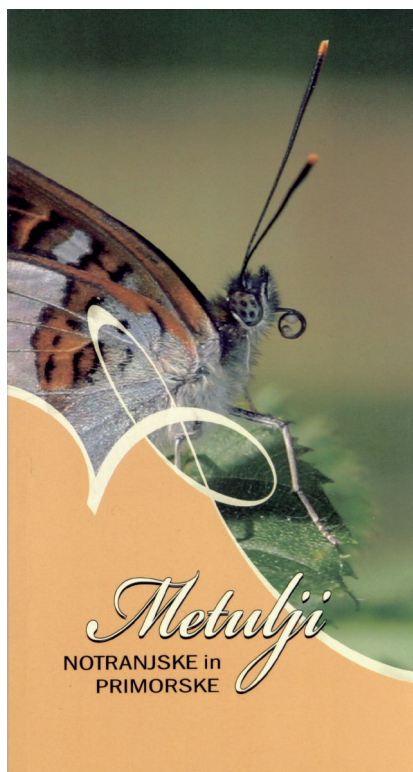

Polak, S., 2009: **Metulji Notranjske in Primorske: slikovni priročnik za določanje dnevnih metuljev v naravi**. Postojna: Notranjski muzej Postojna, Cerknica: Notranjski regijski park, 180 str.

Knjiga o dnevni metuljih Notranjske in Primorske ni prvenec v slovenskem prostoru, saj je pred nekaj leti (1992) prvi tovrstni priročnik pri nas napisal že Jurij Kurillo, ki se z metulji ukvarja bolj s fotografske plati. Vsekakor pa Polakova knjiga postavlja dobre temelje za podrobnejšo terminologijo na področju morfologije dnevnih metuljev in drugega izrazoslovja, vezanega na določanje vrst. Strnjen in z izrazoslovjem usklajen opis posameznih vrst daje osnovne informacije o vrsti, njenem bivališču in hranilnih rastlinah. V knjigi je predstavljenih 142 vrst dnevnih metuljev, nekaj dodatnih pa je omenjenih pri opisih v knjigi predstavljenih vrst. To je kar precejšnja večina sicer bogate slovenske favne dnevnih metuljev, ki jih je v Sloveniji doslej zabeleženih 183 vrst, a so nekatere pri nas že izumrle. K nam občasno zaidejo tudi vrste, ki širijo svoj areal. Ena takih je omenjena tudi v tem slikovnem priročniku in sicer pelargonijin bakrenček.

Priročnik se začne z razmeroma bogatim uvodnim delom, kjer so predstavljene osnovne značilnosti metuljev. Veliko je novega slovenskega izrazoslovja s področja zunanje morfologije metuljev, ki je tudi z vidika poznavalcev dobro zastavljeno in ga gre pohvaliti. Uvod se nadaljuje z ekologijo dnevnikov: razvojnim krogom, življenjem metuljev, plenilstvom, mimikrijo, selitvami; zatem sledi nekaj informacij o sistematiki metuljev, s predstavitvijo družin in obrazložitvijo taksonomskih kategorij. Predstavljeno je tudi varstvo dnevnih metuljev, njihova ogroženost in načini preučevanja dnevnih metuljev. Za tak priročnik je splošnih informacij ravno dovolj za pridobitev prvega vtisa. Zahtevnejšim bralcem pa ti napotki olajšajo iskanje dodatnih informacij, ki jih žal ni veliko v slovenskem jeziku.

V osrednjem delu knjige je vsaka vrsta predstavljena z nekaj fotografijami, ponekod je dodana tudi hranilna rastlina, ter kratkim, a jedrnatim tekstom, kjer je dovolj informacij o razlikovanju vrst, tudi nekaterih ozko sorodnih. Slikovno gradivo, ki ga v knjigi ni malo, je skrbno izbrano. Predstavlja oba spola, kjer je le mogoče še kakšno dodatno podrobnost. Glede na zahtevnost fotografiranja živih osebkov gre vsem avtorjem fotografij pohvala, saj je nekatere redke vrste težko najti, ne le fotografirati. Čar te knjige je predstavitev vseh vrst dnevnikov Notranjske in Primorske na enak način, s števil-

nimi fotografijami. Največ jih je prispeval avtor, preostale pa še Valentin Schein, Peter Valič, Rudi Verovnik, Tatjana Čelik in Andreja Škvarč.

Format priročnika je ravno pravšnji za vsak žep ali manjšo torbo in bo gotovo služil namenu. Obogatil bo vedenje o dnevnih metuljih v Sloveniji in je primeren za vse, ki jih dnevni metulji zanimajo z ljubiteljskega ali strokovnega stališča. Namenjen je predvsem terenskemu delu, zato sta obseg in oblika priročnika temu primerno zastavljena.

Slavko Polak se strokovno v prvi vrsti ukvarja s hrošči, vendar ga zanimajo tudi druge skupine žuželk in drugih organizmov, ki jih prav tako zelo dobro pozna. Z dnevnimi metulji se ukvarja že od mladosti, in čeprav na tem področju doslej ni veliko objavljaj, je pokazal široko znanje in strokovnost. Upamo, da bo kmalu dopolnil repertoar priročnikov s kakšnim novim delom, saj je ob dobrem strokovnem znanju tudi dober fotograf.

Priročnik sta založila in izdala Notranjski muzej Postojna in Notranjski regijski park. Naročiti ga je mogoče pri Notranjskem muzeju Postojna, na naslovu: notranjski-muzej@studioproteus.si.

Stanislav Gomboc